

Sygn. akt V KK 360/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Kołodziejcki

SSN Marek Motuk

Protokolant Katarzyna Wełpa

w sprawie **G. B.**

skazanego za czyn z art. 180a k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 26 stycznia 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Zgierzu

z dnia 6 lipca 2021 r., sygn. akt II K 665/21

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Zgierzu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

G. B. został oskarżony o to, że w dniu 3 maja 2021 r. w miejscowości K., gm. S., pow. [...], woj. [...] kierował pojazdem marki F. o nr rej. [...] pomimo wydanej decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami nr [...] z dnia 20

sierpnia 2015 r. wydanej przez Prezydenta Miasta Łodzi, to jest o czyn z art. 180a k.k.

Wyrokiem nakazowym z dnia 6 lipca 2021 r., sygn. akt II K 665/21, Sąd Rejonowy w Zgierzu:

1. uznał oskarżonego G. B. za winnego dokonania zarzucanego mu czynu wypełniającego dyspozycję art. 180a k.k. i na podstawie art. 180a k.k. wymierzył mu karę 70 (siedemdziesięciu) stawek dziennych grzywny, przy czym wysokość stawki dziennej grzywny określił na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;
2. na podstawie art. 42 § 1a pkt 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 (jednego) roku.

Wyrok ten zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Od wyroku nakazowego nie wywiedziono sprzeciwu, wobec tego uprawomocnił się on w powyższym kształcie.

Od wskazanego wyroku kasację, na korzyść skazanego, wywiódł Prokurator Generalny, który zaskarżył to orzeczenie w całości zarzucając mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 500 § 1 i 3 k.p.k., polegające na przyjęciu, że okoliczności przypisanego oskarżonemu czynu i jego wina nie budzą wątpliwości, co w konsekwencji doprowadziło do wydania na posiedzeniu wyroku nakazowego, podczas gdy w świetle zebranych dowodów, okoliczności popełnienia przez G. B. przestępstwa określonego w art. 180a k.k. i jego wina budziły wątpliwości, w zakresie uznania, że jego zachowanie wyczerpało ustawowe znamiona wskazanego przepisu, penalizującego kierowanie pojazdem mechanicznym wbrew decyzji właściwego organu o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami.

Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Zgierzu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna.

Prokurator Generalny ma bowiem rację wskazując, że zaskarżony wyrok nakazowy został wydany mimo tego, że zgromadzony w sprawie materiał

dowodowy nie dawał podstaw do uznania, że w przedmiotowej sprawie zaktualizowała się jedna z podstawowych przesłanek wydania wyroku nakazowego, a mianowicie stan, w którym okoliczności czynu i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości (art. 500 § 3 k.p.k.).

Z akt sprawy wynika wszak, że na mocy wskazanej w opisie przypisanego oskarżonemu czynu, decyzji Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 20 sierpnia 2015 r., znak sprawy [...] cofnięto oskarżonemu uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi wynikające z prawa jazdy kategorii B1 (k. 10). Ponadto, z datowanego na dzień 24 maja 2021 r. pisma sporządzonego przez działającego z up. Prezydenta Miasta Łodzi inspektora M. J. wynika, że w dniu 18 października 2017 r. G. B. złożył w Urzędzie Miasta Łodzi wniosek o wydanie prawa jazdy kategorii B i otrzymał profil kandydata na kierowcę prawa jazdy tej kategorii, umożliwiający przystąpienie do szkolenia z zakresu prawa jazdy kategorii B oraz kontrolnego sprawdzenia kwalifikacji z zakresu prawa jazdy kategorii B. Do dnia 24 maja 2021 r. do urzędu nie wpłynęła jednak informacja o uzyskaniu przez oskarżonego pozytywnego wyniku egzaminu państwowego z zakresu prawa jazdy kategorii B (k. 9). W wyjaśnieniach złożonych w postępowaniu przygotowawczym oskarżony przyznał, że jest w trakcie kursu na prawo jazdy (k. 21 v. – 22).

Czyn zabroniony z art. 180a k.k. popełnia natomiast ten, *kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu, prowadzi pojazd mechaniczny, nie stosując się do decyzji właściwego organu o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami*. Brzmienie powołanej regulacji nie pozostawia zatem wątpliwości, że znamion stypizowanego w niej występku nie może wyczerpać osoba, która na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu prowadzi pojazd mechaniczny, którego nie dotyczy decyzja o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami. Odnosi się to również do sytuacji, w której sprawca z innych przyczyn nie posiada uprawnień do kierowania pojazdem, który prowadził. Warunkiem odpowiedzialności karnej z art. 180a k.k. jest bowiem „nie samo zachowanie polegające na kierowaniu pojazdem bez posiadania uprawnień (taki czyn penalizowany jest przez art. 94 § 1 k.w.), lecz zachowanie takie musi być powiązane z niezastosowaniem się do wydanej uprzednio decyzji administracyjnej

o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2022 r., V KK 204/22).

W świetle przywołanych wyżej okoliczności zaskarżony wyrok nakazowy jawi się więc jako oczywiście nieprawidłowy. Oskarżony, kierując pojazdem F. [...] w dniu 3 maja 2021 r., nie był bowiem w stanie „nie zastosować się” do, wskazanej w opisie przypisanego mu czynu, decyzji administracyjnej. Decyzja ta nie dotyczyła bowiem uprawnień do prowadzenia pojazdów takich jak F. Wspomniany samochód osobowy nie należy bowiem do pojazdów objętych kategorią B1. Prawo jazdy kategorii B1, w myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z pkt 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1212 ze zm.), stwierdza wszak posiadanie uprawnienia do kierowania czterokołowcem, motorowerem oraz czterokołowcem lekkim. Zgodnie z art. 2 pkt 42b ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 988 ze zm.), czterokołowiec jest to pojazd samochodowy przeznaczony do przewozu osób lub ładunków, z wyłączeniem samochodu osobowego, ciężarowego i motocykla, którego masa własna nie przekracza w przypadku przewozu rzeczy 550 kg, a w przypadku przewozu osób 400 kg. Natomiast czterokołowiec lekki, stosownie do treści art. 2 pkt 42c tej ustawy to czterokołowiec, którego masa własna nie przekracza 350 kg i konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 45 km/h. Samochód osobowy zaś to - stosownie do art. 2 pkt 40 ustawy Prawo o ruchu drogowym - pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą oraz ich bagażu. Z powszechnie dostępnych informacji wynika, że F. jest samochodem osobowym, którego masa własna – niezależnie od wersji – przekracza 1000 kilogramów.

W tym stanie rzeczy należało przyjąć, iż autor nadzwyczajnego środka zaskarżenia w sposób jednoznaczny wykazał, że w ww. sprawie zaktualizowała się podstawa kasacyjna z art. 523 § 1 k.p.k. W świetle zgromadzonego w postępowaniu przygotowawczym materiału dowodowego zasadność stawianego oskarżonemu zarzutu popełnienia występku z art. 180a k.k. budziła bowiem uzasadnione wątpliwości. Niedostrzeżenie powyższego i wydanie w trybie nakazowym wyroku skazującego oskarżonego za zarzucony mu występki,

stanowiło bez wątpienia rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie art. 500 § 3 k.p.k.

W tym stanie rzeczy w pełni zasadne było rozpoznanie kasacji w trybie art. 535 § 5 k.p.k. oraz uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Zgierzu do ponownego rozpoznania.

W postępowaniu ponownym sąd pierwszej instancji, po przeprowadzonym rzetelnie na rozprawie głównej postępowaniu dowodowym, ustali stan faktyczny, który następnie prawidłowo oceni z perspektywy prawnokarnej. Powyższe znajdzie odzwierciedlenie w orzeczeniu realizującym standard sprawiedliwości materialnej i proceduralnej, które – jeśli zaktualizuje się taka potrzeba – sąd ten uzasadni w sposób zgodny z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.